

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені АДМІРАЛА МАКАРОВА

ГУМАНІТАРНИЙ ВІСНИК НУК

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 18

Миколаїв
2025

Редакційна колегія збірника:

Берестнєв В. Б., заслужений тренер (Миколаїв);
Бобіна О. В., канд. іст. наук, доц. (Миколаїв);
Гогоренко О. В., канд. філол. наук (Миколаїв);
Деркач В. М., заслужений тренер, канд. наук
з фіз. виховання та спорту, доц. (Миколаїв);
Карсканова С. В., канд. психол. наук, доц. (Миколаїв);
Коваль С. С., канд. фіз.-мат. наук, доц. (Миколаїв);
Матвієнко Л. В., канд. іст. наук, доц. (Миколаїв);
Матійко О. В., заслужений діяч мистецтв (Миколаїв);
Міняйлова А. В., канд. пед. наук, доц. (Миколаїв);
Наливайко В. С., канд. техн. наук, проф. (Миколаїв);
Трибулькевич К. Г., д-р пед. наук, доц. (Київ);
Філатова О. С., д-р філол. наук, проф. (Миколаїв);
Філіппова Н. М., канд. філол. наук, проф. (Миколаїв);
Чугуєва І. Є., канд. психол. наук, доц. (Миколаїв);
Шаповалова І. В., канд. філос. наук, доц. (Миколаїв)

Відповідальний за випуск: **Бобіна О. В.**

*Друкується за рішенням Вченої ради
Навчально-наукового гуманітарного інституту
Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова
(протокол № 4 від 26.11.2025 р.)*

Гуманітарний вісник НУК: збірник наукових праць. — Випуск 18. —
Г 94 Миколаїв : Іліон, 2025. — 156 с.

У віснику опубліковані статті, що узагальнюють досвід роботи та результати досліджень у сфері вищої освіти та інших галузях знань. Основні рубрики вісника відповідають напрямам гуманітарної підготовки та соціально-гуманітарної освіти, яка здійснюється Навчально-науковим гуманітарним інститутом Національного університету кораблебудування. Вісник розрахований на викладачів, наукових працівників, фахівців, молодих науковців у сфері вищої освіти.

УДК 001(062.552)

© Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова, 2025

УДК 159.9

Сеппар К. Б.

студент спеціальності 053 Психологія, Навчально-науковий гуманітарний інститут Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Україна, Миколаїв), sepparixa@gmail.com

Олексюк О. М.

доцент кафедри української мови та літератури та методики навчання, Філологічний факультет Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Україна, Миколаїв), olesyaoleksyuk1@gmail.com

ВПЛИВ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ КОНСУЛЬТАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГА

Розглянуто професійний імідж психолога як чинник ефективності консультативної діяльності. Показано його роль у формуванні довіри клієнта, налагодженні взаємодії та підвищенні результативності допомоги. Зроблено висновок про необхідність цілеспрямованого формування позитивного іміджу фахівця.

Ключові слова: професійний імідж, психолог, консультативна діяльність, довіра клієнта, ефективність.

Постановка проблеми. Сучасний розвиток психологічної науки та практики висуває перед фахівцем нові виклики, серед яких одним із визначальних постає формування й підтримка власного професійного іміджу. Якщо ще донедавна увага акцентувалася переважно на теоретичній підготовці й володінні техніками консультування, то нині успіх діяльності психолога значною мірою залежить від того, як він презентує себе у професійному середовищі та у взаємодії з клієнтами. Імідж не можна звести лише до зовнішньої привабливості чи стилю спілкування – він охоплює широкий спектр характеристик, від особистісних рис і професійної компетентності до здатності викликати довіру й підтримувати її в довготривалому консультативному процесі [4].

Особливої актуальності ця проблематика набуває в умовах сучасного українського суспільства, де психолог виступає не лише консультантом, а й посередником у відновленні психологічної стійкості та внутрішніх ресурсів людини. Від якості його професійного іміджу залежить, чи буде клієнт готовий до відкритого діалогу, чи зможе подолати власні бар'єри й стереотипи, а також наскільки ефективним буде сам процес консультування.

Мета дослідження: аналіз ролі професійного іміджу психолога як чинника, що безпосередньо впливає на ефективність консультативної діяльності, визначення тих складових іміджу, які посилюють довіру клієнта та сприяють його особистісним змінам.

Методи дослідження. У дослідженні використано аналіз і синтез наукових джерел, контент-аналіз публікацій, що присвячені проблемі професійного іміджу психолога, порівняльний метод для виявлення особливостей сприйняття іміджу у студентів, молодих спеціалістів та досвідчених практиків.

Виклад основного матеріалу. Поняття «імідж психолога» у науковій літературі розглядається як цілісне уявлення про особистість і професійну діяльність фахівця, що формується у свідомості клієнтів та колег. На думку О. Чебикіна, імідж не є випад-

ковим чи поверховим утворенням, а виступає результатом цілеспрямованої роботи над собою та постійного професійного зростання [4]. Відповідно, якість іміджу залежить як від внутрішніх характеристик психолога, так і від його зовнішньої самопрезентації.

Л. Новік зазначає, що позитивний імідж психолога складається з кількох змістових компонентів: когнітивного (знання, компетентність, професійний досвід), емоційного (здатність до емпатії, щирість, доброзичливість) та поведінкового (стиль комунікації, культура мовлення, невербальна виразність) [2]. У поєднанні ці компоненти створюють у клієнта відчуття безпеки, а це, своєю чергою, сприяє продуктивності консультацій.

О. Гринчук та Н. Назарійчук у своїх дослідженнях студентської молоді наголошують на тому, що майбутні психологи часто недооцінюють значення іміджу й акцентують увагу виключно на знаннях. Проте реальна практика доводить, що саме здатність правильно вибудувати власний образ у професійному просторі дозволяє молодим фахівцям закріпитися в обраній сфері та вибудувати ефективні стосунки з клієнтами [1]. Таким чином, вже на етапі навчання важливо розвивати у студентів культуру самопрезентації та розуміння сутності професійного іміджу.

Згідно з позицією М. Слюсаренко, професійний імідж психолога виконує щонайменше дві ключові функції: адаптивну та інтегративну. Перша полягає у здатності швидко встановлювати контакт із клієнтом, адаптуватися до його емоційного стану та соціокультурних особливостей. Друга передбачає створення умов для довготривалої взаємодії, де імідж психолога виступає містком між його професійними знаннями та очікуваннями клієнта [3]. Якщо імідж є непереконливим чи суперечливим, ефективність консультативної діяльності істотно знижується, оскільки руйнується довіра – базова умова будь-якої психологічної допомоги.

Важливим чинником залишається і соціальний контекст. У періоди суспільних криз довіра до пси-

холога як до професіонала формується не лише завдяки його кваліфікації, а й через відповідність іміджу очікуванням клієнтів. Сучасний клієнт хоче бачити в психологові не «абстрактного експерта», а людину, здатну поєднати науковий підхід з емпатією та людяністю. У цьому сенсі імідж психолога є тією платформою, на якій будується стійкий консультативний альянс.

Таким чином, імідж постає не просто як додатковий елемент у професійній діяльності психолога, а як системоутворювальний фактор, що впливає на результативність консультування. Його якість визначає рівень залучення клієнта в роботу над собою, відкритість у діалозі та готовність до змін.

Висновки. Отже, професійний імідж психолога – це комплексна характеристика, що інтегрує особистісні, професійні та комунікативні складові й безпосередньо впливає на ефективність консультативної діяльності. Дослідження підтверджують, що позитивний імідж сприяє формуванню довіри, забезпечує адаптивність психолога у взаємодії з різними категоріями клієнтів та інтегрує професійні знання з очікуваннями суспільства.

Таким чином, формування професійного іміджу повинно розглядатися не як другорядне завдання, а як стратегічний напрям у підготовці й практичній діяльності сучасного психолога. Від того, наскільки гармонійно вибудований цей імідж, залежить не лише особистий успіх фахівця, а й ефективність психологічної допомоги загалом.

Література

1. Гринчук О., Назарійчук Н. Імідж майбутнього психолога: особливості уявлень студентської молоді. *Педагогіка, соціологія, психологія*. 2019. № 3 (50). С. 88–94. URL: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/psp/article/view/2932> (дата звернення: 02.10.2025).
2. Новік Л. О. Психологічний аналіз змістових компонентів позитивного іміджу психолога. *Проблеми сучасної психології*. 2015. Вип. 30. С. 190–197. URL: <https://journals.urau.ua/index.php/2227-6246/article/view/158094> (дата звернення: 02.10.2025).
3. Слюсаренко М. І. Чинники формування професійного іміджу сучасного психолога. *ResearchGate*. 2021. С. 1–6. URL: <https://www.researchgate.net/publication/355682704> (дата звернення: 02.10.2025).
4. Чебікін О. Я. Імідж психолога та можливості його формування. *Science and Education*. 2010. № 8. С. 58–62. URL: https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2010/8_2010/10.pdf (дата звернення: 02.10.2025).

Seppar K. B., Student of the Specialty 053 Psychology, Education and Research Institute of Humanities of Admiral Makarov National University of Shipbuilding (Ukraine, Mykolaiv), sepparixa@gmail.com

Oleksyuk O. M., Associate Professor of the Department of Ukrainian Language and Literature and Teaching Method, Faculty of Philology of Admiral Makarov National University of Shipbuilding (Ukraine, Mykolaiv), olesyaoleksyuk1@gmail.com

INFLUENCE OF PROFESSIONAL IMAGE ON THE EFFECTIVENESS OF THE PSYCHOLOGIST'S COUNSELING ACTIVITY

Considered the professional image of a psychologist as a factor of counseling effectiveness. Highlighted its role in building client trust, establishing interaction, and enhancing the efficiency of psychological support. Concluded on the necessity of purposeful development of a positive professional image.

Keywords: professional image; psychologist; counseling activity; client trust; effectiveness.

ЗМІСТ

ІНКЛЮЗІЯ ТА ПСИХОЛОГІЯ

ВІТАЛЬНІ СЛОВА	4
<i>Бережник О. В., Коренева Ю. П.</i> Емоційна грамотність як чинник збереження психологічного здоров'я студентської молоді в умовах соціальної нестабільності.....	6
<i>Білокамінська Л. А., Чугуєва І. Є.</i> Професійна самореалізація як чинник становлення особистості жінок.....	8
<i>Демкова Н. Ю., Рогальська-Яблонська І. П.</i> Особливості адаптації дітей шестирічного віку до навчальної діяльності	10
<i>Дігтяренко В. Ю., Литвиненко І. С.</i> Захисні механізми психіки в умовах стресових ситуацій.....	12
<i>Заїка Г. О., Олексюк О. М.</i> Соціально-психологічна робота з жінками, які стали жертвами домашнього насильства.....	14
<i>Карсканова С. В., Прийма О. М.</i> Особливості сепарації підлітків з особливими освітніми потребами.....	16
<i>Карсканова С. В., Ніязов Р. В.</i> Вибір стратегій поведінки особистості при внутрішньоособистому конфлікті.....	18
<i>Кравчук О. Ю.</i> Інклюзивне освітнє середовище в закладах вищої освіти: концепції, виклики та траєкторії розвитку	21
<i>Кравчук О. Ю.</i> Штучний інтелект як інструмент підтримки практики психологів у роботі з інклюзивними учнями.....	23
<i>Кравчук О. Ю., Новікова Г.</i> Інклюзивні підходи до психосоціальної підтримки підлітків: адаптація до різних потреб та контекстів	25
<i>Кравчук О. Ю., Райковська В. М.</i> Профорієнтація дітей з особливими потребами: міжгалузевий підхід, індивідуальна підтримка та інклюзивні траєкторії розвитку.....	27
<i>Кравчук О. Ю., Ускова О. М.</i> Моніторинг розвитку соціальних навичок за допомогою ШІ: приватність, етика та інтерпретація результатів	29
<i>Кравчук О. Ю., Христиановська Л. А.</i> Роль сім'ї та партнерського оточення в процесі психологічної реабілітації жінок	31
<i>Курчатова А. В.</i> Теоретико-методологічні підходи розкриття механізмів реалізації супервізії в інклюзивній освіті.....	33
<i>Ларченко І. В., Богданова О. В.</i> Інноваційні тенденції та впровадження технологій штучного інтелекту у вищій освіті.....	35

Ларченко І. В., Іщенко О. А.	Модераційний ефект емоційного інтелекту у збереженні автономної мотивації студентів в умовах стресогенності.....	38
Ларченко І. В., Іщенко Я. П.	Взаємозалежність когнітивних та емоційних процесів у стані довготривалого стресу в осіб, що мешкають у прифронтових зонах.....	40
Литвиненко І. С.	Послуга раннього втручання – перша сходинка інклюзії.....	43
Литвиненко І. С., Гончарова О. О.	Емоційне вигорання працівників гуманітарної сфери та представників допомагаючих професій в контексті ургентного реагування	44
Литвиненко І. С., Джигота Е. В.	Деякі аспекти психологічної допомоги військовим після повернення з зони бойових дій засобами арттерапії.....	47
Литвиненко І. С., Малюжеко М. В.	Формування пізнавальної мотивації у дітей молодшого шкільного віку	49
Матко Д. А., Олексюк О. М.	Вплив соціальних мереж на формування ціннісно-сислової сфери особистості.....	51
Матко Д. А., Олексюк О. М.	Соціальні мережі як середовище конструювання ідентичності та ціннісних пріоритетів.....	53
Межуєва К. Д., Олексюк О. М.	Особливості ментального здоров'я жінки у перинатальний період	55
Межуєва К. Д., Олексюк О. М.	Психологічні особливості адаптації до вагітності та подолання ознак посттравматичного стресового розладу, отриманого внаслідок пережитих психотравмуючих ситуацій.....	57
Михальченко Н. В.	Складові готовності майбутніх вчителів початкових класів до розвитку рефлексії учнів в умовах інклюзивного навчання	60
Михальченко Н. В., Криницька О. О.	Психологічна підтримка осіб, які пережили травматичні події: комплексний аналіз методів, ефективності та факторів впливу	63
Михальченко Н. В., Михальченко І. В.	Симптоми професійного вигорання педагогів та фахівців	65
Мірзоян К. О.	Взаємозв'язок самооцінки та рівня самоактуалізації у творчих особистостей.....	68
Мочалова О. В.	Особливості розвитку пізнавальних процесів дітей дошкільного віку з порушенням інтелектуального розвитку.....	69
Олексюк О. М., Корнієнко В. А.	Особливості проявів ПТСР у військових і шляхи запобігання.....	71
Прасол Д. В.	Характер і причини визначення інвалідності серед осіб з особливими освітніми потребами, які здобувають освіту за умови інклюзивного навчання.....	73
Сінченко В. М., Коренева Ю. П.	Майндфулнес-практики як засіб збереження психоемоційної стійкості у волонтерській діяльності в умовах воєнного часу	75
Сеннар К. Б., Олексюк О. М.	Вплив професійного іміджу на ефективність консультативної діяльності психолога	77
Сеннар К. Б., Олексюк О. М.	Імідж психолога як чинник успішної професійної реалізації	79

Ткаченко О.	Прояви булінгу в закладах середньої освіти.....	81
Тур О. В.	Управління інклюзією у закладах вищої освіти: стратегії формування інклюзивної культури та їх вплив на результативність закладу освіти.....	82
Чугуєва І. Є., Мачечук Н. В.	Психологічні чинники соціальної реінтеграції учасників бойових дій	84
Яблонський А. І., Савицький О. В.	Теоретичні підходи до вивчення бойового стресу у військовослужбовців.....	86

МИКОЛАЇВЩИНА І ПІВНІЧНЕ ПРИЧОРНОМОР'Я: ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ

Бєляков Д.	Імператорський Новоросійський університет – метеорологічна перлина Північного Причорномор'я.....	89
Галєєва М.	Психологічна допомога сім'ям загиблих воїнів.....	91
Гей С. П.	Грецькі топоніми Північного Причорномор'я: історико-лінгвістичний аспект	92
Гранченко М. В., Хрящевська Л. М.	Відкриття перших закладів освіти в Одесі (1794–1830-ті рр.)	95
Коваль Г. П., Ляшенко І. О.	Висвітлення моментів життя караїмів Одеси на сторінках газети «Одесские Новости» в кінці XIX – на початку XX ст.	96
Костирко Т. М.	Штучний інтелект як інструмент збереження культурної спадщини університетів.....	97
Нефьодов Д.	Освітнє та громадське значення історичного краєзнавства в сучасних вітчизняних закладах освіти	99
Рижева Н., Довбня В.	Пам'яткоохоронна діяльність на території Миколаївської області (2000–2019 рр.).....	101
Рижева Н., Михайлов М.	Культурні взаємовпливи у декоративному оздобленні піхов мечів Київської Русі	102
Семешин Е.	До біографії Валерії Містюк: Уродженка Миколаєва в історії радянської психології.....	104
Сергієва Ю. С., Матвієнко Л. В.	Експерименти на Засільському цукровому заводі: історичний екскурс.....	105
Тернович Б. П.	Голокост на Миколаївщині.....	106
Ткаченко О.	Прояви булінгу в закладах середньої освіти: теоретичний аналіз	107
Філенко А., Нефьодов Д.	Західна історіографія господарської реформи у СРСР 1965 р.	108
Фьольдварі Шандор.	Український газ під Чорним морем і перспективи турецьких інвестицій	111
Шевченко А.	Становлення землеробства у Буджаку на початку XIX ст.	112
Шевчук В.	Український націонал-комунізм 1918–1921 рр.: історіографічний та джерелознавчий аналіз	114

ДИЗАЙН

Данильченко Н. В., Гавловська Д. А.	Сучасні концепції в проектуванні дизайну плавучих будинків	116
Матійко Н. О., Бєлосвіт Я. О.	Управління дизайном в епоху цифрових технологій: синергія комп'ютерної графіки та креативних процесів.....	118
Матійко О. В., Обухова В. О.	Сучасні текстильні матеріали в інтер'єрних макетах: імітація оббивки і декоративних елементів.....	119
Портнов Д., Атанова Є.	Значення академічного рисунка у формуванні конструктивного мислення майбутніх дизайнерів.....	121

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА СПОРТ**Вакуліна Л. М., Лагерний Д. І.**

Фізичне виховання як компонента патріотичного формування молоді 123

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ**Бобіна О. В.** Як працює Гуманітарний інститут на четвертий рік Великої війни 126**Валуєва Ю. А., Чурсіна А. О., Шаповалова І. В.**

Розвиток освіти південної України у XIX–XX ст. 130

Васильєва В. В., Лукашик В. І., Шаповалова І. В.

Війна і психічне здоров'я українців в умовах воєнного стану 132

Волкотрубенко Є. О., Шаповалова І. В.Еволюція портової інфраструктури Миколаївщини
як чинник економічного зростання південного регіону 135**Запесочний Н. О., Шаповалова І. В.**Розвиток суднобудівної промисловості Миколаївщини:
історичний вимір та сучасні перспективи 136**Залізко А. С., Шаповалова І. В.**Формування багатонаціонального культурного середовища
Північного Причорномор'я (кінець XVIII ст. – XIX ст.) 138**Корольова Т. М., Кравчук О. Ю.**Психологічні чинники медіаграмотності як елемент соціальної
компетентності індивіда 140**Михальченко Н. В., Молчанова О. М.**Готовність майбутніх вчителів початкових класів
до організації навчальної діяльності молодших школярів 141**Моїсеєнков А. В., Шаповалова І. В.** Особливості соціально-економічного життя

Північного Причорномор'я у період 1917–1921 рр. 144

Надточій І. В.Взаємодія медицини та освіти у реалізації програм раннього
втручання у розвиток дитини 146

ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВИХ СТАТЕЙ 154

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ СТАТТІ 155

Наукове видання

ГУМАНІТАРНИЙ ВІСНИК НУК

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 18

Редколегія не завжди поділяє погляд авторів статей.
За достовірність викладених фактів відповідальність несе автор.

Формат 60×84¹/8. Ум. друк. арк. 18,1. Тираж 100 пр. Зам. № 3012-1.

Поліграфічне підприємство СПД Румянцева Г. В.
54038, м. Миколаїв, вул. Бузника, 5/1.
Свідоцтво МК № 11 від 26.01.2007 р.